



*Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Παρουσίαση της είδησης και σχολιασμός»

ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΜΗΤΕΛΟΥΔΗΣ



ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012



ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλείαδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Παρουσίαση είδησης και σχολιασμός

Δημιουργός

Πανταζής Μητελούδης

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Λυκείου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Χρονολογία

Ιούλιος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

Η είδηση

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος: αίθουσα εξοπλισμένη με υπολογιστή συνδεδεμένο με προβολικό, εργαστήριο υπολογιστών.

II. Εικονικός χώρος: Περιβάλλον ασύγχρονης επικοινωνίας (π.χ. Facebook)



Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση του σεναρίου είναι η εξοικείωση του καθηγητή και των μαθητών με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία στα πλαίσια της βιωματικής μάθησης και του κριτικού ψηφιακού γραμματισμού. Είναι απαραίτητη η αξιοποίηση του Εργαστηρίου Πληροφορικής για τη διδασκαλία. Είναι απαραίτητη η δυνατότητα ηλεκτρονικής επικοινωνίας καθηγητή – μαθητών εκτός σχολείου μέσω κάποιου ψηφιακού περιβάλλοντος π.χ. Facebook.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Ως προς τη σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο το σενάριο αντλεί στοιχεία από το σενάριο: Νότα Σεφερλή, *Από το περίπτερο στο web: οι περιπέτειες ενός σύγχρονου αναγνώστη*, Νεοελληνική Γλώσσα Β' Λυκείου, 2012.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διδασκαλία της ενότητας επικεντρώνεται και περιστρέφεται γύρω από την ειδησεογραφία μιας ημέρας. Οι ομάδες των μαθητών καλούνται να εργαστούν πάνω στις ειδήσεις μιας συγκεκριμένης ημέρας, όπως αυτές παρουσιάζονται σε 2 κανάλια της ελληνικής τηλεόρασης, σε 1 διεθνές κανάλι, σε μια ειδησεογραφική ιστοσελίδα και σε ένα ιστολόγιο. Πιο συγκεκριμένα, αναλύουν και σχολιάζουν την επιλογή των θεμάτων, τη σειρά παρουσίασής τους (ή τη θέση που έχει στην ιστοσελίδα, αν αυτό παίζει ρόλο), την οργάνωση της είδησης, τα σχόλια και τον τρόπο παρουσίασης της είδησης από τους δημοσιογράφους (στα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων και στις ιστοσελίδες/ιστολόγια), τα γλωσσικά και εξωγλωσσικά στοιχεία στην παρουσίαση της είδησης. Εξάγονται συμπεράσματα για τους παράγοντες που επηρεάζουν την παρουσίαση και τον σχολιασμό των ειδήσεων, τον ρόλο των διαφόρων και



διαφορετικών ΜΜΕ και τις επιδράσεις στη διαμόρφωση των απόψεων/στάσεων των πολιτών για τη λειτουργία των κοινωνιών και της δημοκρατίας. Τελικά, οι μαθητές παράγουν δικά τους κείμενα και σε ομάδες και ατομικά.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Βασικός στόχος της διδασκόμενης ενότητας είναι η εξοικείωση των μαθητών με τα δημοσιογραφικά κείμενα της ειδησεογραφίας και η διαμόρφωση κριτηρίων για την κριτική και γενικότερα την αξιολόγηση του ενημερωτικού, δημοσιογραφικού κειμένου. Για την επίτευξη αυτών των στόχων επιλέγονται προς επεξεργασία κείμενα από διαφορετικά ΜΜΕ (τηλεοπτικά δελτία και ιστοσελίδες). Η επιλογή αυτή υπαγορεύτηκε από την ευρεία διάδοση αυτών των μέσων για την ενημέρωση των πολιτών. Επιπλέον η επιλογή αυτή αντλεί στοιχεία από τη σύγχρονη θεωρία των *πολυγραμματισμών*.

Όσο αφορά στην παιδαγωγική των γραμματισμών, η παρούσα πρόταση εντάσσεται στα πλαίσια των *πολυγραμματισμών*. Η έμφαση δίνεται σε διδασκαλία κειμένων και ειδών λόγου που σχετίζονται με ένα ευρύ φάσμα τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας αλλά και προέρχονται από ποικίλες πολιτισμικές πηγές σε παγκόσμιο επίπεδο. Το νόημα παράγεται *πολυτροπικά*, οπότε ο γλωσσικός τρόπος είναι μέρος από ένα ευρύτερο πλέγμα οπτικών, ακουστικών και άλλων τρόπων νοήματος όπου η εικόνα, η κίνηση, η μουσική, οι ήχοι γενικότερα έχουν τον ρόλο τους και μάλιστα στα πλαίσια μιας παγκόσμιας πολιτισμικής πολυμορφίας και φυσικά όλων των νέων, κάθε φορά, τεχνολογιών επικοινωνίας.

Η *βιωματική μάθηση* είναι επίσης κεντρικός άξονας στη συγκεκριμένη πρόταση. Το διδακτικό υλικό που επιλέγεται (*πολυτροπικό/οπτικοακουστικό*) αποτελεί απόσπασμα από τα καθημερινά ερεθίσματα των μαθητών που ούτως ή άλλως, με τον έναν ή άλλο τρόπο επεξεργάζονται ως κάποιο βαθμό και, το κυριότερο, επηρεάζουν την καθημερινή τους ζωή, τη διαμόρφωση των απόψεων και των στάσεών τους και συνακόλουθα παίζουν κάποιο ρόλο στη διαμόρφωση της



συμπεριφοράς τους. Η «απάντηση» των μαθητών είναι πάλι σε αυθεντικές συνθήκες επικοινωνίας, καθώς καλούνται να παραγάγουν λόγο και – πολυτροπικά κείμενα – με βάση καθαρά την προσωπική τους εμπειρία και συγκεκριμένους πραγματικούς αποδέκτες.

Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία νομίζω πως είναι αυτονόητη και ουσιαστική προϋπόθεση για όλα τα παραπάνω. Δε θεωρώ σκόπιμο να εξηγήσω όλη τη διαδικασία διαμόρφωσης και λειτουργίας των ομάδων. Απλώς, θέλω να διευκρινίσω ότι, κατά την προσωπική μου άποψη και εμπειρία, η αυτορρύθμιση των ομάδων από τους μαθητές είναι η καλύτερη επιλογή, εφόσον δεν συντρέχουν άλλοι σοβαροί λόγοι.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Σκεπτικό

Επιλέγεται η αφόρμηση και το διδακτικό υλικό να αποτελούν αποσπάσματα από την καθημερινή εμπειρία των μαθητών, ώστε η όλη διαδικασία να έχει πραγματικό νόημα για τους ίδιους, καθώς τους προτρέπει να επεξεργαστούν θέματα που τα συναντούν και τους απασχολούν στην καθημερινότητά τους και να οδηγηθούν σε διατύπωση προσωπικών συμπερασμάτων, που ούτως ή άλλως είναι μια καθημερινή διαδικασία η οποία όμως δε γίνεται με τρόπο συστηματικό και απόλυτα συνειδητό. Αυτός ακριβώς είναι και ο στόχος αυτής της διδακτικής πρότασης. Να συνειδητοποιήσουν δηλαδή οι μαθητές με ποιες διαδικασίες διαμορφώνουμε την προσωπική μας άποψη και τις στάσεις μας απέναντι στα όσα συμβαίνουν γύρω μας ή και μακριά μας, και τα πληροφορούμαστε από τα διάφορα ΜΜΕ και με διάφορους τρόπους.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Αναμένεται οι μαθητές:

- να προβληματιστούν για τα κριτήρια με τα οποία γίνεται η επιλογή των θεμάτων στη δημοσιογραφική ειδησεογραφία
- να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της ιεράρχησης των διαφόρων ειδήσεων κατά την παρουσίασή τους



- να κατανοήσουν τον τρόπο που οργανώνεται μια είδηση
- να διακρίνουν την οπτική του δημοσιογράφου στην παρουσίαση μιας είδησης
- να διακρίνουν το γεγονός από τα σχόλια σε μια είδηση
- να προβληματιστούν για τον σχολιασμό των ειδήσεων από δημοσιογράφους και άλλους, όπως παρουσιάζεται στα διάφορα ΜΜΕ
- να διατυπώσουν συμπεράσματα για την κοσμοαντίληψη και τις ιδεολογίες που πιθανώς καθορίζουν τον τρόπο παρουσίασης των ειδήσεων ή αντανακλώνται από αυτόν.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- να κατανοήσουν οι μαθητές τον τρόπο με τον οποίο διατυπώνεται ο τίτλος μιας είδησης: η σημασία της λιτότητας, η επιλογή των λέξεων, σχημάτων λόγου κ.ο.κ.
- να κατανοήσουν οι μαθητές τον ρόλο των συντακτικών στοιχείων στην παρουσίαση μιας είδησης: πιο συγκεκριμένα εξετάζονται α) η σειρά των λεκτικών συνόλων, ονοματικών και ρηματικών, β) η χρήση ονοματικών προσδιορισμών, γ) η χρήση σχημάτων λόγου, δ) η επιλογή παθητικής ή ενεργητικής σύνταξης, ε) η χρήση ευθέος ή πλάγιου λόγου.
- να κατακτήσουν τη σημασία της επιλογής του λεξιλογίου.
- οι μαθητές ασκούνται σε διάφορες γλωσσικές δεξιότητες: λ.χ. στην μετατροπή του ευθέος λόγου σε πλάγιο, όταν καλούνται να καταγράψουν την ειδησεογραφία όπως την παρακολούθησαν σε ένα δελτίο ειδήσεων κ.λπ.

Γραμματισμοί

Γλωσσικός-Κλασικός γραμματισμός

Οι μαθητές εξασκούνται στην παραγωγή διαφόρων τύπων κειμένων σε γραπτό (π.χ. καταγραφή της ειδησεογραφίας) αλλά και σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο (παρουσίαση μιας είδησης ή την παρουσίαση των συμπερασμάτων από την εργασία της ομάδας).

Νέοι γραμματισμοί

Επιδιώκεται να ασκηθούν οι μαθητές:



- στην αποκωδικοποίηση μηνυμάτων γραπτού και προφορικού λόγου από ψηφιακές/οπτικοακουστικές πηγές
- στην αποκωδικοποίηση μηνυμάτων οπτικών – εικόνας – και ακουστικών – ήχου, μουσικής κ.ά. που προέρχονται επίσης από ψηφιακές πηγές στην παραγωγή νοήματος από την ανάλυση όλων των παραπάνω γλωσσικών και μη μηνυμάτων (πολυτροπικός γραμματισμός)
- στην παραγωγή ψηφιακών πολυτροπικών κειμένων με την αξιοποίηση ανάλογων λογισμικών

Κριτικός γραμματισμός

Στην παρούσα διδακτική πρόταση δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να κατανοήσουν τις κοινωνικές συνιστώσες που καθορίζουν και διαμορφώνουν τα ποικίλα ειδησεογραφικά κείμενα – ή την παρουσίαση μιας είδησης (κοινωνικός γραμματισμός). Επιπλέον, καλούνται οι μαθητές να ερμηνεύουν, πίσω από τις κοινωνικές συνιστώσες, τα λανθάνοντα μηνύματα που δέχονται ως δέκτες (κριτικός γραμματισμός). Διακρίνουν το σχόλιο από το γεγονός, την οπτική γωνία του δημοσιογράφου, αναλύουν τις επιλογές στην παρουσίαση της είδησης, ερμηνεύουν τα γλωσσικά και μη στοιχεία της είδησης και καταλήγουν σε συμπεράσματα για τις ιδεολογικές, πολιτικές ή άλλες παραμέτρους, που καθορίζουν τη διαμόρφωση της ειδησεογραφίας, αλλά και για τον ρόλο του μέσου.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η αρχική ιδέα προήλθε από το γεγονός ότι οι μαθητές βομβαρδίζονται από ένα τεράστιο πλήθος πληροφοριών, τόσο από την τηλεόραση όσο και από το διαδίκτυο. Πολλές από αυτές τις πληροφορίες είναι γεγονότα της επικαιρότητας –ειδήσεις– και σχόλια πάνω σε αυτά. Επειδή οι έφηβοι δεν είναι και πολύ εύκολο να κατανοήσουν τη σημασία όλης αυτής της πληροφόρησης και να αποκωδικοποιήσουν όλους τους τρόπους με τους οποίους προβάλλεται αλλά και σχολιάζεται η επικαιρότητα, θεωρήσαμε ότι είναι σημαντικό να δουλέψουν πάνω σε αυτό το θέμα



επεξεργαζόμενοι τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων και ενημερωτικές ιστοσελίδες στο διαδίκτυο.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

«Η διδακτική μας πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο των πολιτισμικών σπουδών που αντιμετωπίζει τα κείμενα, όχι μόνο τα λογοτεχνικά αλλά και αυτά των ΜΜΕ, ως πολιτισμικά προϊόντα τα οποία δημιουργούνται και προσλαμβάνονται σε συγκεκριμένα συμφραζόμενα, ένα πλήθος δηλαδή παραγόντων στους οποίους περιλαμβάνονται οι μηχανισμοί κατασκευής της κοινωνικής πραγματικότητας και αναπαραγωγής της κυρίαρχης ιδεολογίας, οι μηχανισμοί διαμόρφωσης αναγνωστικών ταυτοτήτων και συγκρότησης του νοήματος, οι μηχανισμοί αντίστασης στα προτιμητέα μηνύματα, η δυναμική επίδραση του λόγου των ΜΜΕ, οι υλικές συνθήκες και πρακτικές γραμματισμού (πολυγραμματισμοί). Με άλλα λόγια, δεν ενδιαφέρει μόνο το πώς κατασκευάζεται ένα δημοσιογραφικό κείμενο αλλά και πώς προσλαμβάνεται από τους αναγνώστες, οι οποίοι δεν νοούνται ως μια αδιαφοροποίητη, ομοιογενής μάζα, αλλά ως υποκείμενα ιστορικά προσδιορισμένα, που συμμετέχουν στην αναγνωστική διαδικασία και στη νοηματοδότηση του κειμένου ενεργά, μεταφέροντας ένα ευρύ ρεπερτόριο από προηγούμενες αναγνώσεις, εμπειρίες, προτιμήσεις, ανάγκες κλπ.

Ωστόσο, η μετατόπιση του ενδιαφέροντος στον αναγνώστη και στις κατηγορίες αναγνωστών καθώς και στους τρόπους πρόσληψης, δεν «αθώνει» τα κείμενα των ΜΜΕ ούτε συνεπάγεται τον περιορισμό της ιδεολογικής τους δύναμης. Σε αντίθεση με αυτά της λογοτεχνίας, δεν προβάλλουν την αξίωση της μετατροπής του ορίζοντα προσδοκιών του κοινού. Ως επικοινωνιακή δομή, μάλιστα, διατηρούν μια καθημερινή – και όχι ευκαιριακή – αδιάλειπτη σχέση με τους αποδέκτες, έστω και ως διαφοροποιημένο κοινό. Οι ρητοί και άρρητοι (μέσω της διαφήμισης) οικονομικοί στόχοι των ΜΜΕ, οι τεχνικοί και χρονικοί περιορισμοί, η ιδεολογική λειτουργία περιορίζουν τις πιθανές ερμηνείες των κειμένων τους. Αν θέλουμε, επομένως, στο πλαίσιο μιας επικοινωνιακής αγωγής, να βοηθήσουμε τους μαθητές μας να προβληματιστούν, στο βαθμό που είναι εφικτό, για τη διαδικασία πρόσληψης των



δημοσιογραφικών κειμένων, θα πρέπει να τους δημιουργήσουμε υπονίκες για την αναπαραστατική τους δύναμη: ότι δηλαδή οι δημοσιογραφικές πρακτικές κατασκευάζουν την πραγματικότητα τόσο με αυτά που λένε, όσο και με αυτά που δεν λένε, με τις θεματογραφικές, σημειωτικές, επικοινωνιακές και γλωσσικές επιλογές.

Ιδιαίτερα τα πρωτοσέλιδα, ως κείμενα που προαναγγέλλουν φωναχτά την είδηση, έχουν την επιπρόσθετη λειτουργία να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των εν δυνάμει αναγνωστών, ώστε να προχωρήσουν στα ενδότερα της ενημέρωσης. Ως κείμενα αποτελούν μια επιπλέον διαμεσολαβημένη εικόνα της πραγματικότητας, δεδομένου ότι στηρίζονται σε άλλα κείμενα, κατασκευάζονται από διαφορετικά πρόσωπα σε σχέση με αυτά που γράφουν τα ρεπορτάζ, τις ειδήσεις κλπ., επιλέγουν και προβάλλουν ελάχιστες από μια ευρεία γκάμα ειδήσεων που εμφανίζονται στις επόμενες σελίδες και χρησιμοποιούν την περιληπτική διατύπωση με τον πλέον σημαδεμένο και ιδεολογικά φορτισμένο τρόπο.» (Σεφερλή 2012)

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ αξιοποιούνται στη λογική του να αναπτυχθούν δεξιότητες χρήσης λογισμικού επεξεργασίας κειμένου και δεξιότητες επιλογής, ανάγνωσης και κριτικής ενημερωτικών ιστοσελίδων/ιστολογίων.

Κείμενα

Δελτία ειδήσεων από κρατικά και ιδιωτικά τοπικά κανάλια καθώς και από διεθνή τηλεοπτικά κανάλια. Ειδήσεις από ενημερωτικές ιστοσελίδες και ιστολόγια.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1^ο δίωρο (Στο εργαστήριο πληροφορικής):

Οι μαθητές έχουν πάντα μαζί τους και ανατρέχουν σε όλες τις φάσεις στο σχολικό βιβλίο. Παράλληλα έχουν δοθεί στις ομάδες όλα τα φύλλα εργασίας για την ενότητα αυτή (και τα 4), ώστε να μπορέσουν οι μαθητές να κάνουν εξ αρχής έναν πρώτο σχεδιασμό των ενεργειών τους αλλά και για να προετοιμάζονται, αν το επιθυμούν, συγκεντρώνοντας υλικό κ.λ.π. σε κάθε βήμα της διαδικασίας.

1^ο βήμα: Οι μαθητές χωρίζονται σε πέντε ομάδες των τεσσάρων ή πέντε, ώστε να υπάρχει σχετική πολυφωνία. (Έχει ήδη προηγηθεί η διαδικασία χωρισμού και



γνωριμίας των ομάδων και οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με την εργασία σε ομάδες.)

2^ο βήμα: Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να δουλέψει πάνω στην ειδησεογραφία μιας ημέρας ως εξής: η 1^η ομάδα αναλαμβάνει ένα δελτίο ειδήσεων κρατικού καναλιού της ελληνικής τηλεόρασης, η 2^η ομάδα αναλαμβάνει ένα δελτίο ειδήσεων ιδιωτικού καναλιού της ελληνικής τηλεόρασης, η 3^η ομάδα αναλαμβάνει ένα δελτίο ειδήσεων του διεθνούς καναλιού Euronews, η 4^η ομάδα αναλαμβάνει την κεντρική ειδησεογραφία της ενημερωτικής ιστοσελίδας 247news (ή του in.gr ή κάποιας ανάλογης ιστοσελίδας), η 5^η ομάδα αναλαμβάνει τα κεντρικά θέματα ενημερωτικού blog. Η επιλογή του υλικού μπορεί να γίνει είτε από τον καθηγητή, είτε από τους μαθητές σε συνεργασία με τον καθηγητή, εάν μπορούν να διαθέσουν χρόνο και να συντονιστούν εκτός σχολείου π.χ. μέσω Facebook ή άλλου μέσου. Από τα δελτία ειδήσεων επιλέγονται αποσπάσματα περίπου 10', που περιλαμβάνουν τη συνοπτική παρουσίαση των τίτλων ειδήσεων της ημέρας και αναλυτική παρουσίαση της πρώτης είδησης.

Για την παρακολούθηση των δελτίων ειδήσεων και την ανάγνωση της ειδησεογραφίας δίνονται 10' σύμφωνα με το παραπάνω σκεπτικό.

3^ο βήμα: οι μαθητές συνεργάζονται στις ομάδες τους, για να απαντήσουν στο 1^ο φύλλο εργασίας (διάρκεια: 20').

Τα φύλλα εργασίας προσαρμόζονται ανάλογα με το αν αναφέρονται σε τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων ή σε ιστοσελίδα.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: Η ειδησεογραφία μιας ημέρας σε τηλεοπτικό κανάλι

Να παρακολουθήσετε τα 10 – 15 περίπου πρώτα λεπτά του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, δηλ. τη σύντομη αρχική παρουσίαση των ειδήσεων της ημέρας και την αναλυτική παρουσίαση της πρώτης είδησης και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις :

1. Ποιες είναι οι ειδήσεις που παρουσιάζονται.
2. Ποια είναι η ιεράρχηση των ειδήσεων που επιλέγει ο δημοσιογράφος (ή το μέσο);
3. Ποιοι είναι οι τίτλοι των ειδήσεων; Ποιες είναι οι γλωσσικές επιλογές του συντάκτη;
4. Με ποιους τρόπους επιλέγει ο συντάκτης/ παρουσιαστής να σχολιάσει τις ειδήσεις (λόγο-σχόλιο, εικόνα, video, μουσική ή άλλο);
5. Ποια είναι τα πρόσωπα που επιλέγονται από το μέσο ή από τον δημοσιογράφο να σχολιάσουν τις ειδήσεις;

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: Η ειδησεογραφία μιας ημέρας στην ενημερωτική ιστοσελίδα news247 (<http://news247.gr>)

Να μελετήσετε την ιστοσελίδα και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις :

1. Πώς είναι οργανωμένη η ιστοσελίδα; Πώς παρουσιάζονται οι ειδήσεις;
2. Ποιες είναι οι ειδήσεις που παρουσιάζονται.
3. Ποια είναι η ιεράρχηση των ειδήσεων;
4. Ποιοι είναι οι τίτλοι των ειδήσεων; Ποιες είναι οι γλωσσικές επιλογές



του συντάκτη;

5. Με ποιους τρόπους επιλέγει ο συντάκτης να σχολιάσει τις ειδήσεις (λόγο - σχόλιο, εικόνα, video, μουσική ή άλλο);

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: Η ειδησεογραφία μιας ημέρας στην ενημερωτική ιστοσελίδα (blog) : <http://pitsirikos.net/>

Να μελετήσετε την ιστοσελίδα και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Πώς είναι οργανωμένη η ιστοσελίδα; Πώς παρουσιάζονται οι ειδήσεις;
2. Ποιες είναι οι ειδήσεις που παρουσιάζονται.
3. Ποια είναι η ιεράρχηση των ειδήσεων;
4. Ποιοι είναι οι τίτλοι των ειδήσεων; Ποιες είναι οι γλωσσικές επιλογές του συντάκτη;
5. Με ποιους τρόπους επιλέγει ο συντάκτης να σχολιάσει τις ειδήσεις (λόγο - σχόλιο, εικόνα, video, μουσική ή άλλο);

4^ο βήμα: Σύγκληση της ολομέλειας – ανακοίνωση των αποτελεσμάτων κάθε ομάδας – συζήτηση στην ολομέλεια – καταγραφή συμπερασμάτων.

Κάθε ομάδα συντάσσει ένα κείμενο και παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εργασίας/έρευνάς της στην ολομέλεια (διάρκεια 15').

Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια (διάρκεια 10') για:

- Τις διαφορετικές επιλογές των ειδήσεων και της ιεράρχησης στην παρουσίασή τους ανάλογα με το μέσο.
- Τις επιλογές των σχολίων, των τρόπων σχολιασμού και των σχολιαστών σε κάθε περίπτωση/μέσο.



- Την επιλογή των γλωσσικών επιλογών στους τίτλους των ειδήσεων.

Τα συμπεράσματα της συζήτησης καταγράφονται στον πίνακα και στα τετράδια των μαθητών.

5^ο βήμα: οι μαθητές συνεργάζονται στις ομάδες τους για να απαντήσουν στο 2^ο φύλλο εργασίας (διάρκεια : 20').

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: η πρώτη είδηση

Αφού μελετήσετε την πρώτη / ή κεντρική είδηση να απαντήσετε στα παρακάτω:

- Πώς οργανώνεται η είδηση; Να κάνετε το διάγραμμά της. Ανταποκρίνεται στην ανεστραμμένη πυραμίδα; (σελ. 34 σχολ. βιβλίου) Αν όχι, προσπαθήστε να περιγράψετε και να ερμηνεύσετε τη δομή της.
- Ποιος/οι σχολιάζει/ουν την είδηση και από ποια οπτική; Ποιοι είναι οι στόχοι του σχολιασμού της είδησης;

6^ο βήμα: Σύγκληση της ολομέλειας – ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εργασίας/ έρευνάς της στην ολομέλεια (διάρκεια 15').

2^ο δίωρο (Στο εργαστήριο πληροφορικής):

7^ο βήμα: Συζήτηση στην ολομέλεια με βάση τα συνολικά αποτελέσματα των ομάδων – εξαγωγή συμπερασμάτων (διάρκεια 10').

Οι μαθητές καλούνται να εκθέσουν τις απόψεις τους και να συζητήσουν τα παρακάτω θέματα:

- Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την επιλογή του τρόπου παρουσίασης των ειδήσεων;



- Ποιοι είναι οι στόχοι του σχολιασμού των ειδήσεων; Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τους στόχους αυτούς; Ποιοι είναι οι τρόποι σχολιασμού των ειδήσεων και ποιοι παράγοντες καθορίζουν την επιλογή τους;

Τα συμπεράσματα της συζήτησης καταγράφονται στον πίνακα και στα τετράδια των μαθητών.

8^ο βήμα: Παραγωγή λόγου (διάρκεια 80')

A) Εργασία σε ομάδες: Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες στο παρακάτω φύλλο εργασίας με την καθοδήγηση του καθηγητή που τους βοηθά σε πιθανές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Κάθε ομάδα παραδίδει την τελική εργασία της με το πέρας της 2^{ης} ώρας.

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: παρουσιάζουμε την είδηση εμείς

Να επιλέξετε μια από τις ειδήσεις που δουλέψατε στην ομάδα σας και να την παρουσιάσετε στο facebook.

Για την καταγραφή, το σχολιασμό και γενικά την παρουσίαση της είδησης μπορείτε, εκτός από γραπτό ή/και προφορικό λόγο, να χρησιμοποιήσετε εικόνες, video, ήχους, μουσική, comics, ή ό,τι εσείς θεωρείτε σκόπιμο.

(η παρουσίασή σας να έχει την έκταση ή τη διάρκεια μιας είδησης)

B) Ατομική εργασία για το σπίτι:

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ



ΘΕΜΑ: Διαμορφώνω την προσωπική μου άποψη για τον ρόλο των ΜΜΕ στην ενημέρωση των πολιτών και κατά συνέπεια στη λειτουργία των κοινωνιών και της δημοκρατίας.

Με βάση την προσωπική σου εμπειρία από τη δουλειά στην ομάδα σου στην ενότητα αυτή αλλά αξιοποιώντας και οποιαδήποτε άλλη πηγή να γράψεις ένα κείμενο, 2 σελίδων, στο word διατυπώνοντας τις απόψεις σου για το παραπάνω θέμα.

Για την εκπόνηση της εργασίας σου μπορείς να αξιοποιήσεις υλικό από τις εργασίες των ομάδων, από τα συμπεράσματα των συζητήσεων στην ολομέλεια, από κείμενα του βιβλίου και από άλλα κείμενα ή πηγές που μπορείς να αναζητήσεις σε συνεργασία μαζί μου.

Ο καθηγητής παραλαμβάνει ηλεκτρονικά τις εργασίες των μαθητών εντός 3 ημερών ώστε, αφού κάνει τις απαραίτητες διορθώσεις και επισημάνσεις, να τις έχει ήδη επιστρέψει στους μαθητές για το δίωρο της επόμενης εβδομάδας.

3^ο δίωρο (στο εργαστήριο πληροφορικής):

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ: ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΡΑΦΗ

9^ο βήμα (διάρκεια 45' – 60'):

Ο καθηγητής επιστρέφει στις ομάδες τις εργασίες τους (3^ο Φύλλο Εργασίας) έχοντας κάνει τις απαραίτητες παρατηρήσεις και επισημάνσεις. Φέρνει επιπλέον υλικό που κρίνει απαραίτητο για να ολοκληρωθεί η εργασία κάθε ομάδας. Κάθε ομάδα επαναεπεξεργάζεται την εργασία της λαμβάνοντας υπόψη τις επισημάνσεις και τις παρατηρήσεις και αφού ακολουθήσει σύντομη συζήτηση για αυτές με τον καθηγητή. Στη συνέχεια ο καθηγητής εποπτεύει συμβουλευτικά την εργασία κάθε ομάδας. Δίνεται βαρύτητα στις επιλογές που κάνουν οι μαθητές στην παρουσίαση της είδησης



ανάλογα με τους στόχους που έχουν θέσει. Η εργασία στην τελική της μορφή μπορεί να δημοσιευτεί στο Facebook.

10^ο βήμα (διάρκεια 15' – 30'):

Ο καθηγητής επιστρέφει στους μαθητές τις ατομικές τους εργασίες (4^ο Φύλλο Εργασίας) έχοντας κάνει τις απαραίτητες παρατηρήσεις και επισημάνσεις. Ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως και παραπάνω, αλλά, αν δεν είναι δυνατό να ολοκληρωθεί η διόρθωση μέσα στο δίωρο, ο μαθητής συνεχίζει στο σπίτι και στέλνει πάλι ηλεκτρονικά την τελική μορφή της εργασίας του στον καθηγητή.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση είναι μια διαρκής διαδικασία που λαμβάνει χώρα από την πρώτη στιγμή που συγκροτούνται οι ομάδες και αρχίζουν να δουλεύουν. Η συμμετοχή και η συμβολή του κάθε μαθητή στην εργασία της ομάδας καταγράφεται και αξιολογείται. Στόχος είναι πάντα η θετική αξιολόγηση. Ο κάθε μαθητής μπορεί να συνεισφέρει στο τελικό αποτέλεσμα της ομαδικής εργασίας «τα μέγιστα» των δικών του ικανοτήτων/δεξιοτήτων. Μπορεί δηλαδή ο Α να είναι πολύ καλός στο γραπτό λόγο, ο Β να έχει ανεπτυγμένη κριτική σκέψη και άρα συνεισφέρει τα μέγιστα στην επιλογή και κριτική προσέγγιση των πηγών, ο Γ να είναι καλός χειριστής των ψηφιακών λογισμικών, ο Δ να είναι πολύ καλός στο συντονισμό της ομάδας αν και υστερεί σε ακαδημαϊκές ή τεχνικές δεξιότητες κ.ο.κ.

Επομένως η αξιολόγηση είναι :

I) Θετική:

- επιβραβεύοντας τα αποτελέσματα της ομαδικής εργασίας
- επισημαίνοντας τις παραμέτρους που συνέβαλαν στο τελικό αποτέλεσμα και οι οποίες έχουν να κάνουν με την προσωπική συνεισφορά κάθε μαθητή
- επιβραβεύοντας τα επιμέρους στοιχεία της εργασίας, άρα και τη δουλειά κάθε μαθητή ξεχωριστά.

II) Διαμορφωτική:

- επισημαίνονται τα λάθη, οι παραλήψεις κ.λ.π. στην ομαδική εργασία, και καλείται κάθε μέλος να κάνει τις διορθώσεις που του αναλογούν στο τελικό κείμενο/υλικό



- το ίδιο ισχύει και για τις ατομικές εργασίες.

Η τελική αξιολόγηση του καθηγητή περιλαμβάνει τόσο τις εργασίες των ομάδων, όσο και τις ατομικές, όπως περιγράφεται στο 9^ο και 10^ο βήμα.

Τελικός στόχος της αξιολόγησης είναι η επισήμανση:

- Α) των δεξιοτήτων, ικανοτήτων, ταλέντων των μαθητών ή οτιδήποτε άλλο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί από τον διδάσκοντα για τον σχεδιασμό των περαιτέρω δραστηριοτήτων στη διδασκαλία της Γλώσσας σε όλη τη χρονιά,
- Β) των οποιονδήποτε αδυναμιών των μαθητών, ώστε να σχεδιαστούν αντίστοιχες παρεμβάσεις (γλωσσικών, κοινωνικών, ψηφιακού γραμματισμού κ.ο.κ.)



ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: Η ειδησεογραφία μιας ημέρας σε τηλεοπτικό κανάλι

Να παρακολουθήσετε τα 10 – 15 περίπου πρώτα λεπτά του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, δηλ. τη σύντομη αρχική παρουσίαση των ειδήσεων της ημέρας και την αναλυτική παρουσίαση της πρώτης είδησης και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- 1) Ποιες είναι οι ειδήσεις που παρουσιάζονται.
- 2) Ποια είναι η ιεράρχηση των ειδήσεων που επιλέγει ο δημοσιογράφος (ή το μέσο);
- 3) Ποιοι είναι οι τίτλοι των ειδήσεων; Ποιες είναι οι γλωσσικές επιλογές του συντάκτη;
- 4) Με ποιους τρόπους επιλέγει ο συντάκτης/ παρουσιαστής να σχολιάσει τις ειδήσεις (λόγο - σχόλιο, εικόνα, video, μουσική ή άλλο);
- 5) Ποια είναι τα πρόσωπα που επιλέγονται από το μέσο ή από το δημοσιογράφο να σχολιάσουν τις ειδήσεις;



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: Η ειδησεογραφία μιας ημέρας στην ενημερωτική
ιστοσελίδα news247 (<http://news247.gr>)

Να μελετήσετε την ιστοσελίδα και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- 1) Πώς είναι οργανωμένη η ιστοσελίδα; Πώς παρουσιάζονται οι ειδήσεις;
- 2) Ποιες είναι οι ειδήσεις που παρουσιάζονται.
- 3) Ποια είναι η ιεράρχηση των ειδήσεων;
- 4) Ποιοι είναι οι τίτλοι των ειδήσεων; Ποιες είναι οι γλωσσικές επιλογές του συντάκτη;
- 5) Με ποιους τρόπους επιλέγει ο συντάκτης να σχολιάσει τις ειδήσεις (λόγο - σχόλιο, εικόνα, video, μουσική ή άλλο);



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
εκένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: Η ειδησεογραφία μιας ημέρας στην ενημερωτική

ιστοσελίδα (blog) : <http://pitsirikos.net/>

Να μελετήσετε την ιστοσελίδα και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- 1) Πώς είναι οργανωμένη η ιστοσελίδα; Πώς παρουσιάζονται οι ειδήσεις;
- 2) Ποιες είναι οι ειδήσεις που παρουσιάζονται.
- 3) Ποια είναι η ιεράρχηση των ειδήσεων;
- 4) Ποιοι είναι οι τίτλοι των ειδήσεων; Ποιες είναι οι γλωσσικές επιλογές του συντάκτη;
- 5) Με ποιους τρόπους επιλέγει ο συντάκτης να σχολιάσει τις ειδήσεις (λόγο - σχόλιο, εικόνα, video, μουσική ή άλλο);

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: η πρώτη είδηση

Αφού μελετήσετε την πρώτη / ή κεντρική είδηση να απαντήσετε στα παρακάτω:

- Πώς οργανώνεται η είδηση; Να κάνετε το διάγραμμά της. Ανταποκρίνεται στην ανεστραμμένη πυραμίδα; (σελ. 34 σχολ. βιβλίου) Αν όχι, προσπαθήστε να περιγράψετε και να ερμηνεύσετε τη δομή της.
- Ποιος/οι σχολιάζει/ουν την είδηση και από ποια οπτική; Ποιοι είναι οι στόχοι του σχολιασμού της είδησης;



3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: παρουσιάζουμε την είδηση εμείς

Να επιλέξετε μια από τις ειδήσεις που δουλέψατε στην ομάδα σας και να την παρουσιάσετε στο facebook.

Για την καταγραφή, τον σχολιασμό και γενικά την παρουσίαση της είδησης μπορείτε, εκτός από γραπτό ή/και προφορικό λόγο, να χρησιμοποιήσετε εικόνες, video, ήχους, μουσική, comics, ή ό, τι εσείς θεωρείτε σκόπιμο.

(Η παρουσίασή σας να έχει την έκταση ή τη διάρκεια μιας είδησης.)



Ατομική εργασία για το σπίτι :

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: *Διαμορφώνω την προσωπική μου άποψη για τον ρόλο των ΜΜΕ στην ενημέρωση των πολιτών και κατά συνέπεια στη λειτουργία των κοινωνιών και της δημοκρατίας.*

Με βάση την προσωπική σου εμπειρία από τη δουλειά στην ομάδα σου στην ενότητα αυτή αλλά αξιοποιώντας και οποιαδήποτε άλλη πηγή να γράψεις ένα κείμενο, 2 σελίδων, στο word διατυπώνοντας τις απόψεις σου για το παραπάνω θέμα.

Για την εκπόνηση της εργασίας σου μπορείς να αξιοποιήσεις υλικό από τις εργασίες των ομάδων, από τα συμπεράσματα των συζητήσεων στην ολομέλεια, από κείμενα του βιβλίου και από άλλα κείμενα ή πηγές που μπορείς να αναζητήσεις σε συνεργασία μαζί μου.



Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Επειδή το σενάριο είναι αρκετά απαιτητικό από άποψη χρόνου, οι διαδικασίες παραγωγής λόγου, διόρθωσης και δεύτερης γραφής θα μπορούσαν να περιοριστούν στο 3^ο Φύλλο Εργασίας, δηλαδή της οργάνωσης και παρουσίασης της είδησης από τους μαθητές.

Η ατομική εργασία (πρώτη γραφή, διόρθωση, δεύτερη γραφή) θα μπορούσε να γίνει σε κάποια άλλη φάση και ίσως σε κάποια άλλη ενότητα, σε άλλο θέμα, ώστε να εξοικονομηθεί πολύτιμος χρόνος.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Όπως επισημάνθηκε και σε προηγούμενη ενότητα η έμφαση δίνεται στη «βιωματική μάθηση» στα πλαίσια των πολυγραμματισμών. Οι μαθητές ασκούνται στην αποκωδικοποίηση διαφόρων μηνυμάτων πέρα από τα λεκτικά και σε συνδυασμό με αυτά. Ασκούνται σε κείμενα και είδη λόγου που είναι αυθεντικά και λίγο-πολύ οι μαθητές τα συναντούν στην καθημερινή τους εμπειρία –δεν είναι κάτι ανοίκειο για αυτούς. Το ίδιο ισχύει και για την παραγωγή δικών τους κειμένων. Καλούνται να παραγάγουν λόγο σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας λ.χ. να παρουσιάσουν με τον δικό τους τρόπο, και αφού έχει προηγηθεί η εργασία στις ομάδες και η συζήτηση στην ολομέλεια, μια είδηση που προβλήθηκε στα ΜΜΕ. Έτσι καλούνται επιπλέον να εφαρμόσουν και τα συντακτικά φαινόμενα, που εμπεριέχονται στην ύλη της ενότητας, δημιουργώντας κείμενα που έχουν ιδιαίτερο νόημα/σημασία για τους ίδιους και δεν είναι «ξεκομμένες» γλωσσικές ασκήσεις.

Αυτονόητη είναι η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία καθώς είναι βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή των παραπάνω προσεγγίσεων.

Ως προς την επιλογή του υλικού: επιλέγονται, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, αυθεντικά κείμενα και είδη λόγου από διαφορετικά ΜΜΕ. Το ένα από αυτά είναι στην αγγλική γλώσσα. Θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί τι δουλειά έχει ένα ξενόγλωσσο κείμενο στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Η επιλογή είναι συνειδητή και στόχος είναι η επαφή των μαθητών και με ΜΜΕ εκτός Ελλάδας, ώστε



να διαμορφώσουν μια ευρύτερη εικόνα για το πώς προβάλλονται στον κόσμο οι διάφορες ειδήσεις, πώς σχολιάζονται στα διεθνή ΜΜΕ, ποια είναι η σημασία τους για τις διάφορες χώρες και όχι μόνο για τη δική μας κ.ο.κ. Στην περίπτωση αυτή βέβαια, το κείμενο πρέπει και να μεταφραστεί –οι μαθητές θα έχουν μπροστά τους το video του αγγλόφωνου δελτίου, αλλά και τη μετάφραση. Η μετάφραση μπορεί να γίνει από τους μαθητές με τη βοήθεια τη δική μας ή και κάποιας καθηγήτριας των αγγλικών. Εννοείται ότι η μετάφραση θα είναι ήδη έτοιμη από πριν.

Ως προς τα φύλλα εργασίας: επιλέγονται κοινές ασκήσεις για όλες τις ομάδες (κοινά φύλλα εργασίας). Πιστεύω ότι με τον τρόπο αυτό οι μαθητές αποκτούν κοινή εμπειρία, καθώς εξασκούνται στα ίδια φαινόμενα μέσα από ίδιες διαδικασίες (νοηματικό σχολιασμό, γλωσσικές ασκήσεις κ.ο.κ.)

Εδώ βέβαια μπαίνει ο προβληματισμός για τα διαφορετικά κειμενικά είδη που επεξεργάζονται οι ομάδες. Αυτό είναι ίσως ένα μειονέκτημα, καθώς η μια ομάδα δουλεύει μόνο πάνω σε ένα τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων, ενώ μια άλλη μόνο πάνω σε κείμενα μιας ιστοσελίδας. Νομίζω πως αυτό το «πρόβλημα» μπορεί να αντισταθμιστεί, καθώς α) όλοι οι μαθητές ενημερώνονται για τα αποτελέσματα της εργασίας όλων των ομάδων και στη συνέχεια καλούνται να συζητήσουν και να εξαγάγουν συμπεράσματα, συγκρίνοντας τα διαφορετικά κείμενα, τα διαφορετικά μέσα κ.ο.κ. και β) έχουν τη δυνατότητα να δουλέψουν διαφορετικά κειμενικά είδη σε άλλες περιστάσεις κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αδαλόγλου, Κ. 2007. *Η γραπτή έκφραση των μαθητών. Προτάσεις για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή της*. Κέδρος.

Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Μελέτη στο πλαίσιο της Δράσης 62 (Π.3.1.3)*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, <http://www.greeklanguage.gr/aboutdigitalschool>. [19/11/12]



Κουτσογιάννης, Δ. 2012. *Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων. ΤΠΕ και γραμματισμός*. Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη, τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ02, Α΄ Έκδοση, Πάτρα, Φεβρουάριος 2010, σ. 16-48.

Σεφερλή, Ν. 2012. *Από το περίπτερο στο web: οι περιπέτειες ενός σύγχρονου αναγνώστη*. Διδακτικό σενάριο για τη Νεοελληνική Γλώσσα (Β΄ Λυκείου) στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.